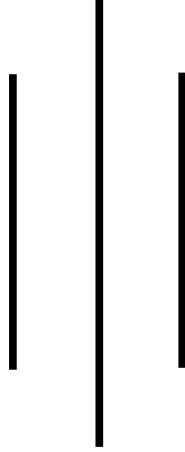
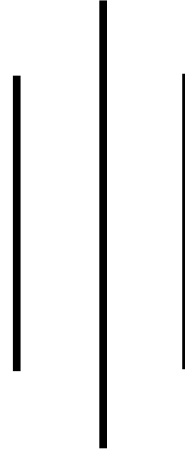

आ.व. २०७५/०७६ को बजेट बक्तव्य

बजेट प्रस्तुत मिति:- २०७५/०३/२९

बंगलाचुली गाउँपालिका

कमिरेचौर, दाङ

५ नं. प्रदेश, नेपाल

आदरणीय गाउँ सभाका अध्यक्ष एवं सदस्यज्यूहरू,

नेपाली जनताको ऐतिहासिक जन आन्दोलन तथा शहिदको त्याग र बलिदानबाट स्थापित नेपालको संविधान, २०७२ अनुसार हामीलाई प्राप्त अधिकारको परिधिभित्र रहि जनताको सेवा गर्दै शहिदको सपना साकार पार्नेमहान उद्देश्यका साथ हामी आज यस गाउँपालिको समग्र विकाशका लागि उभिएका छौं । यस गाउँपालिकाका जनताको इच्छा आकांक्षारूको परिपूर्ति गर्दै बंगलाचुली गाउँपालिकाको समग्र विकासलाई अघि बढाउँदै लैजाने प्रण अनुरूप आज आ.व. २०७५/०७६ को बजेट यस सभामा प्रस्तुत गर्न गैरहेका छौं। यहाँका जनताको उत्कृष्ट इच्छा र आकांक्षालाई स्मरण गर्दै यस बंगलाचुली गाउँपालिकाका जनताको भविष्यलाई उज्ज्वल बनाउँदै आर्थिक संबृद्धी र विकासका योजनालाई अघि बढाउनु हाम्रो कर्तव्य हो । प्रत्येक टोलका जनतालाई विकासमा सहभागी बनाउने उद्देश्यले संघिय सरकारको नीति अनुसार यस गाउँपालिकाका निर्णय बमोजिम तलैदेखि योजना छनौट हुँदै आएका छन । यसरी छनोट भई आएका योजना तथा कार्यक्रमहरूमा विभिन्न विषयगत समितिका साथै बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति हुदै गाउँपालिकाबाट व्यापक छलफल र अन्तरक्रिया गरी गाउँपालिकालाई निर्धारित सिलिङ्ग भित्र रही यस अघि प्रस्तुत भएको नीति तथा कार्यक्रमलाई सार्थक र साकार पार्ने उद्देश्य अनुरूप यो बजेट प्रस्तुत गर्न गइरहेकी छु ।

यस गरिमायम सभामा देश र जनताप्रति समर्पित रही आफ्नो जीवन बलिदान गर्नुहुने सम्पूर्ण ज्ञात अज्ञात वीर सहिदहरू प्रति भावपूर्ण श्रदानजली अर्पण गर्दछु ।

बंगलाचुली गाउँपालिका दाङ जिल्लाको विकट भू-धरातल भएको पिछडिएको गाउँपालिकाको रूपमा परिचित छ । अब हामी सबै मिलि यसलाई देशकै उत्कृष्ट गाउँपालिकाकोरूपमा विकास गर्नुपर्ने देखिन्छ । हरेक स्थानले प्राकृतिक सम्भावना बोकेको हुन्छ मानवले त्यो सम्भावनालाई चिन्न खोज्नु पर्दछ भन्ने भनाईलाई सार्थक पार्न हामीले पर्यटन विकास, कृषि तथा पशुपालन तर्फ ध्यान दिएमा हामी यस गाउँपालिकाको समग्र विकास गर्न सक्नेछौं भन्ने विश्वास लिएकी छु ।

आदरणीय अध्यक्षज्यू,

नेपालको संविधानलाई कार्यान्वयन गर्ने क्रममा यस बंगलाचुली गाउँपालिकामा बसोबास गर्ने जनताको भविष्यलाई उज्वल बनाउन, विकास निर्माणको सहभागितामा अग्रसर गराउन समाजमा सुशासन सामाजिक न्याय र सद्भाव कायम गराउन हामी सबै एकताबद्ध भएर अघि बढ्ने बेला आएको छ ।

आदरणीय अध्यक्षज्यू,

बंगलाचुली गाउँपालिकालाई सम्बृद्ध बनाउनका लागि यहाका जनताको सेवालार्ई प्राथमिकतामा राखी हाम्रा सबै क्रियाकलापहरूलाई त्यसतर्फ केन्द्रित गर्नु हाम्रो मुख्य कर्तव्य हुनेछ ।

आदरणीय अध्यक्षज्यू,

आर्थिक वर्ष २०७५/०७६ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रमलाई गाउँपालिकाको विकासको मुख्य आधारवर्षको रूपमा घोषणा गर्दै मिति २०७५/०३/०९ गते यस सभामा प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रमलाई मुख्य मार्गदर्शनका रूपमा लिई सोही दिशाउन्मुख बजेट निर्माण गरेकी छु । बंगलाचुली गाउँपालिकाको तेस्रो गाउँ सभामा आ.व. २०७५/०७६को बजेट तथा कार्यक्रम गाउँपालिकाकोउपाध्यक्षको हैसियतमा यो सम्मानित सभामा प्रस्तुत गर्न पाउँदा मलाई गौरवको अनुभुति भएको छ ।

आदरणीय अध्यक्षज्यू

अव मप्रथम गाँउसभाबाट आ.व. २०७४/०७५ का लागि प्रस्तुत बजेट तथा कार्यक्रमको मुख्य मुख्य प्रयास तथा क्रियाकलापको समिक्षा प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

- घोराही देखि मुकुटिसम्म कृषि उत्पादनलाई सहज र सरलीकरणका हिसाबले घोराही सम्म पुर्याउनका लागि वैकल्पिक मार्गका रूपमा खाडा-मर्पेस-पुरुड-जुम्लेपानी-श्रीवारी-दाडवाड-रिभान-मसुरे-मुकुटी-सडक (शहिद अजय भरत कृषि मार्ग) कोट्रयाक खोल्ने कार्य सम्पन्न भएको छ। उक्त सडकले त्यस क्षेत्रका जनताको कृषि उत्पादन तथा बजार व्यवस्थापनमा प्रत्येक्ष सकारात्मक प्रभाव पार्ने आशा लिएकि छु ।
- मुकुटी-छापडाँडा-गोठीवन-करङ्गे हुदै राप्ति गाँउपालिका जोड्ने गणतन्त्र मार्गको ट्रयाक खोल्ने कार्य गरीएको छ जसबाट त्यसक्षेत्रका जनताको गाँउपालिका सम्म सरल पहुँच हुनेछ भन्ने आशा लिएकी छु ।
- मुलावारी-छापडाँडा-पुठाखोला-प्युठान जस्पुर (शहिद थापा राना मार्ग) जोड्ने सडक स्तरउन्नोती गर्ने कार्य सम्पन्न भएको छ । त्यसबाट बाह्रै महिना सवारी आवागमन भई त्यस क्षेत्रका जनताले आर्थिक लाभ प्राप्त गर्ने आशा लिएकि छु ।
- मुलावारी-तिखेचुली-भेडावारी-बाखखोर-हुक्ला हुँदै गाँउपालिका केन्द्र जोड्ने (शहिद प्रदिप बासु मार्ग) को ट्रयाक ओपन कार्य गरिएको छ । उक्त सडकबाट त्यस क्षेत्रका जनताको गाँउपालिकाको केन्द्रसँग सहज आवागमन हुने आशा लिएकि छु ।
- झेलनेटा-फलदे-कोल-अर्जुनखोला (शहिद पुष्प मार्ग) जोड्ने सडकको ट्रयाक ओपन कार्य गरिएको छ ।
- वडा नं ५ मा अवस्थित बंगलाचुलीमा पर्यटन हब निर्माणका लागि विभिन्न भौतिक पुर्वाधारका कार्य गरिनुका साथै उक्त स्थल सम्म पुग्ने मोटरबाटो निर्माणकार्य सम्पन्न गरिएको छ । जसबाट पर्यटकहरुको आवागमन बढी सो क्षेत्रका जनताको आर्थिक स्तरमा अभिवृद्धी हुनेआ लिएकि छु ।
- हर्नोक-स्युजा-अरडखोला हुदै स्वर्गद्वारी जाने बाटोलाई अरडखोलासम्म सवारि आवागमन हुनेगरि निर्माण कार्य सम्पन्न गरिएको छ । जसबाट घोराही देखी स्वर्गद्वारीसम्मको दुरीलाई उक्त सडक निर्माण कार्य सम्पन्न भएपछी छोटिने हुँदा यस क्षेत्रमा सवारीआवागमन तथा पर्यटन सम्बन्धी कृयाकलाप बढ्न गई आर्थिक उपलब्धी हुने आशा लिएकी छु ।
- वडा नं ८ मा अवस्थित झिङ्गा लिफ्ट खानेपानी योजना सम्पन्न भएको छ । जसबाट सो भेगका स्थानिय बासिन्दालाई सर्भसुलभ रूपमा शुद्ध खानेपानीकोआवश्यकता पुरा भएको विश्वास लिएकी छु ।
- वडा नं ७मा अवस्थित विर्खे लिफ्ट खानेपानी योजना सम्पन्न भएको छ । जसबाट सो भेगका स्थानिय बासिन्दालाई सर्भसुलभ रूपमा शुद्ध खानेपानीको आवश्यकता पुरा भएको विश्वास लिएकी छु ।
- वडा नं ६ मा अवस्थित बचेनी बर्षेपानी संकलन पोखरी निर्माणाधिन रहेको र आगामी आ.व. २०७५/०७६ मा उक्त निर्माण सम्पन्न भई त्यस क्षेत्रका जनता लाई पिउनेपानी तथा सिंचाई को आवश्यकता पुरा हुने विश्वास लिएकि छु ।
- गाँउपालिकाको चालु आ.व. मा संचालित विभिन्न वस्तिहरुमा विद्युत विस्तारको कार्यलाई आगामी आ.व. मा समेत निरन्तरता दिई हरेक वस्तिमा ५ वर्ष भित्र विद्युत जडान गरिने लक्ष्य अनुरूप कार्य गरिने विश्वास लिएकी छु ।

आदरणीय अध्यक्षज्यू

अव म यस सभामा बजेटको साराशंप्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

आर्थिक वर्ष २०७५/०७६ का लागि कूल बजेट रु ३२ करोड ८० लाख २५ हजार रुपैया अनुमान गरेको छु । जसमध्ये चालु खर्च प्रशासनिक खर्चतर्फ रु ४ करोड ९१ लाख ९० हजार अर्थात कूल बजेटको १५ प्रतिशत, पुँजिगत तर्फ रु १३ करोड ७० लाख ५० हजार अर्थात कूल बजेटको ४२ प्रतिशत र शसर्त अनुदान तर्फ रु १४ करोड १६ लाख ३५ हजार अर्थात कूल बजेटको ४३ प्रतिशत विनियोजन गरेकी छु ।

पुँजिगत तर्फ छुट्याइएको बजेट मध्ये सडक, खानेपानी, सिंचाई, पर्यटन जस्ता पुर्वाधार निर्माण गर्न सार्वजनिक निर्माणतर्फ रु ९ करोड १८ लाख ५० हजार अर्थात कूल पुँजिगत बजेटको ६७ प्रतिशतविनियोजन गरिकी छु साथै बाँकी पुँजिगत बजेट रु ४ करोड ५२ लाख अर्थात कूल पुँजिगत बजेटको ३३ प्रतिशतबाट गाउँपालिका तथा वडा कार्यालय व्यवस्थापन तथा संचालनका लागि फर्निचर, मेशिनरी औजार, सवारी साधन आदि जस्ता पुँजिगत निर्माण तथा कृषि, सहकारी, पशुसेवा तथा साना सिंचाई, स्वास्थ्य सरसफाई, लक्षित वर्गको जीवनस्तर माथि उठाउन संचालन हुने कार्यक्रम, यूवा तथा खेलकुद, वातावरण संरक्षण, वन तथा भू-संरक्षण लगायत विभिन्न प्रवर्धनात्मक कार्यक्रम र गाउँपालिकाबाट संचालन हुने विशेष कोषहरूका लागि विनियोजन गरेकी छु ।

त्यस्तै शसर्त अनुदानमा विनियोजित बजेट रु १४ करोड १६ लाख २३ हजार अर्थात कूल बजेटको ४३ प्रतिशतबाट प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक विद्यालयलाई संचालन अनुदान, स्वास्थ्य चौकी तथा प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रका कर्मचारहरूको तलब भत्ता तथा आधारभुत स्वास्थ्य सेवा प्रवाह र स्वास्थ्य तथा सरसफाई सम्बन्धी विभिन्न कार्यक्रम, कृषि तथा पशुसेवाका एक गाउँ एक प्राविधिकहरूको तलब तथा पोशाक साथै ज्येष्ठ नागरिक, दलित बालबालिका तथा अन्यको सामाजिक सुरक्षा भत्तामा विनियोजन गरेकी छु । व्यय सम्बन्धी विस्तृत विवरण अनुसूचि १ मा संलग्न छ ।

आदरणीय अध्यक्षज्यू,

अव म क्षेत्रगत व्यय अनुमानको विवरण पेश गर्न चाहन्छु ।

सडक यातायात क्षेत्र:-

यस गाउँपालिका भौगोलिक दृष्टिले विकट तथा अविकसित सडक यातायात रहेको व्यहोरा माथिनै प्रस्तुत गरिसकिएको छ । यस विकटतालाई मध्यनजर गर्दै आगामी ५ वर्षभित्र हरेक जनताले ३० मिनेट पैदल यात्रा गरी सवारी साधन चढ्न पाउने सुविधा अनुरूप प्रत्येक वडालाई गाउँपालिकाको केन्द्रसँग नियमित सवारी आवागमन हुने व्यवस्था मिलाउने उद्देश्यले आवश्यक बजेट विनियोजन गरेकी छु ।

खानेपानी:-

यस गाउँपालिकाका सबै जनतालाई ५ वर्षभित्र स्वच्छ पिउने पानीको धारा घर घरमा पुऱ्याउने लक्ष्य अनुरूप आवश्यक बजेट विनियोजन गरेकी छु । यस गाउँपालिकाका पहाडी बस्तीहरू माथि र पानिका मुहान तल भएका कारण लिफ्ट खानेपानी योजनाहरूलाई प्राथमिकता साथ आवश्यक बजेट विनियोजन गरेकी छु ।

सिंचाई:-

यस गाउँपालिकाको दैनिक जिविकोपार्जन गर्ने व्यवसाय नै कृषि भएकोले भौगोलिक विकटताका कारण खेतियोग्य जमिनको क्षेत्रफल कम भएपनि सिंचाईका साना साना मागहरूलाई सम्बोधन गर्दै उपयुक्त सिंचाई प्रविधि आकासे पानी संकलन समेतका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेकी छु ।

पर्यटन:-

यस गाउँपालिकाको मुख्य आयश्रोत नै पर्यटन प्रवर्धनलाईलाई लिइएकोले पर्यटकको आवागमन बढाउन आकर्षक प्याकेजका रूपमा अर्गानिक कृषि उत्पादनलाई प्राथमिकता दिई पर्यटन प्रवर्धनमा जोड दिन बंगलाचुली पर्यटन पूर्वाधार, पर्यटकिय तथा धार्मिक स्थलहरू गढीलेख, धिमधिमे लेख आदि जस्ता पर्यटकिय स्थलहरूको पूर्वाधार विकासका लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरेकी छु ।

विद्युत:-

विकट पहाडी बस्ती भएका कारण यस गाउँपालिकाका धेरै बस्तीहरू विद्युत सेवाबाट बन्चित रही अध्यारोमै बस्न बाध्य रहेको मर्मलाई दृष्टीगत गरी आगामी ५ वर्षभित्र गाउँपालिकालाई उज्यालोमा परिणत गर्ने लक्ष्य अनुरूप आगामी आ.व. माविभिन्न बस्तीमा विद्युत विस्तारका लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरेकी छु ।

शिक्षा:-

गाउँपालिका भित्रका हरेक बालबालिका विद्यालय जान पाउने तथा सुविधायुक्त विद्यालयमा पढ्न पाउने अधिकारलाई दृष्टिगत गरी गुणस्तरिय शिक्षा प्रदान गर्ने उद्देश्यले विद्यालय भौतिक शैक्षिक सुधारका लागि आवश्यकविनियोजन गरेको छु ।

स्वास्थ्य तथा सरसफाई:-

स्वस्थ तन स्वच्छ मन भन्ने भनाईलाई मनन् गर्दै गाउँपालिकाका सबै जनतालाई आधारभुत स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउने उद्देश्य अनुरूप स्वास्थ्य चौकी नभएका वडामा आधारभुत स्वास्थ्य सेवा प्रवाह, गाउँपालिका केन्द्रमा आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र संचालन तथा नियमित स्वास्थ्य तथा सरसफाई कार्यक्रम संचालनका लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरेकी छु ।

कृषि, सहकारी तथा पशु विकास:-

यस गाउँपालिका अधिकांश जनताको मुख्य पेशा नै कृषि रहेकोले गाउँपालिकाको संबृद्धीलाई कृषि तथा पशुपालनसँग जोड्दै सहकारी मार्फत कृषि र पशु विकासलाई मुख्य प्रश्रय दिन आगामी आ.व. मा अर्गानिक कृषि क्षेत्र पकेट कार्यक्रम, व्यवसायिक तरकारी तथा फलफूल खेती, उन्नतजातको पशुपंछी पालन र कृषि तथा पशुहरूको हाटबजार व्यवस्थापन कार्यक्रम समेतका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेकी छु ।

वन, वातावरण तथा मू-संरक्षण:-

गाउँपालिका क्षेत्रभित्र जैविक विविधता संरक्षण, सामुदायिक तथा सरकारी वन व्यवस्थापन तथा जलाधार संरक्षण, नदिनालाबाट बगेर गइरहेको प्राकृतिक श्रोत साधन संरक्षण, भू-क्षय नियन्त्रण तथा प्राकृतिक श्रोत व्यवस्थापन समेतका लागि विभिन्न कोषहरूको स्थापना तथा कार्यक्रम संचालन गर्न आवश्यक बजेट विनियोजन गरेकी छु ।

युवा तथा खेलकुद:-

युवाहरूलाई खेलकुदमा आकर्षित गर्ने उद्देश्यले खेलकुद मैदान निर्माण तथा सुधार, गाउँपालिका स्तरिय खेलकुद कार्यक्रम आयोजना समेतका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेकी छु ।

विपद व्यवस्थापन:-

प्राकृतिक प्रकोपको कारण आइपर्ने विपदलाई न्यूनिकरण गर्न तथा प्रकोपबाट प्रभावित परिवारलाई तत्काल राहत दिने उद्देश्यले प्रकोप व्यवस्थापन कोष समेत स्थापनाका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेकी छु ।

लक्षित वर्ग:-

नेपालको संविधान बमोजिम लक्षित वर्गको व्यक्तित्व विकास तथा जीवन स्तर माथि उठाउन उनिहरूलाई आत्मनिर्भर बनाउन दलित, जनजाती, पिछडिएको क्षेत्र, महिला तथा बालबालिका, जेष्ठ नागरिक, अपाङ्ग तथा अशक्तहरूलाई प्रत्यक्ष फाइदा पुग्ने कार्यक्रम र दिर्घकालीन कोष व्यवस्थापनका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेकी छु ।

सामाजिक सुरक्षा:-

नेपाल सरकारको केन्द्रिय कार्यक्रम अनुसार जेष्ठ नागरिक, एकल महिला, अपाङ्ग तथा असाहय बालबालिकालाई सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्रदान गर्न आवश्यक बजेट विनियोजन गरेकी छु ।

प्रबर्धनात्क कार्यक्रम:-

जन प्रतिनिधिहरू र कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारीहरूको व्यक्तित्व तथा सीप विकास गर्न एवं कार्यालयको सूचना शाखा व्यवस्थापन गर्न, राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय दिवसमा कार्यक्रम आयोजना समेतका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेकी छु ।

सूचना तथा संचार:-

गाउँपालिकाका जनताले सुसुचित हुन पाउने हकलाई दृष्टीगत गर्दै सबै स्थानमा मोबाइल टेलिफोन सेवाको पहुँच तथा एफ.एम. रेडियो संचालन गर्न सम्बन्धित निकायलाई ध्यानाकर्षण गराउने रगाउँपालिका, सबै वडा कार्यालयहरूलाई इन्टरनेट सेवाको पहुँच उपलब्ध गराई सूचना शाखा व्यवस्थापन गर्न आवश्यक रकम विनियोजन गरेकी छु ।

आदरणीय अध्यक्षज्यू,

अव म माथि उल्लिखित व्ययलाई आवश्यक रकम व्यवस्था गर्न अनुमानित आय शिर्षकहरूको विवरण प्रस्तुत गर्ने अनुमती चाहन्छु ।

आगामी आ.व. २०७५/०७६ का लागि विनियोजन गरिएको कूल रकम रु.३२ करोड ८० लाख २५ हजार मध्ये नेपाल सरकारको समानिकरण अनुदानबाट रु. ८ करोड ७५ लाख, संघीय सरकारको राजश्व बाँडफाँडबाट प्राप्त हुने अनुदा रु. ७ करोड ४९ लाख ८४ हजार, नेपाल सरकारको शसर्त अनुदानबाट रु. १४ करोड १६ लाख ३५ हजार र गाउँपालिकाको आन्तरिक आयबाट रु. ६७लाख २९ हजार तथा प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने अनुदान रु. १ करोड ७९ लाख ७७ हजार बाट व्यवस्था गरेको छु । गाउँपालिकाबाट लगाइने करको विवरण अनुसूची-२ मा उल्लेख गरेकी छु ।

आदरणीय अध्यक्षज्यू,

गरिबी, बेरोजगारी, भौतिक विकासबाट हामी पीडित छौं । सिमित श्रोत साधन, असिमित हाम्रा आवश्यकताहरू छन । हाम्रो आवश्यकताहरूलाई पुरा गर्नको लागि हाम्रो सहलगानीको आधारमा श्रोत साधन परिचालन गर्न जरूरी छ । यसका लागि तपाईं हाम्रो काँधमा आएको जिम्मेवारी पुरा गर्नको लागि हामीले अथक मेहनतका साथ योगदान दिन जरूरी छ । यस बजेटबाट जनचाहना अनुरूप सम्बोधन हुन नसकेका कुराहरूलाई आउँदा दिनहरूमा समावेश गर्दै लगिने विश्वास लिएकी छु ।

आदरणीय अध्यक्षज्यू,

समग्र बंगलाचुली गाउँपालिकाको पूर्वाधार विकास र सुशासन संचालन गर्नको लागि यहाँहरूको पूर्ण सहयोग रहेनछ भनी मैले विश्वास लिएकी छु ।

धन्यवाद, अभिवादन, नमस्कार.....